

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

6.1 สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยขอสรุปจากการวิเคราะห์ลักษณะการปกครองของสุลต่านมุฮัมมัด อัลฟาติห์ โดยแยกประเด็นที่สำคัญๆ ได้ดังนี้

- 6.1.1 ความเป็นมาและการสถาปนาราชวงศ์อูษมานียะฮ์
- 6.1.2 ชีวิตประวัติสุลต่านมุฮัมมัด อัลฟาติห์
- 6.1.3 ลักษณะการปกครองของสุลต่านมุฮัมมัด อัลฟาติห์

6.1.1 ความเป็นมาและการสถาปนาราชวงศ์อูษมานียะฮ์

จากการศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับความเป็นมาและการสถาปนาราชวงศ์อูษมานียะฮ์ สามารถสรุปได้ว่า ราชวงศ์อูษมานียะฮ์ได้ก่อตั้งโดยสุลต่านองค์แรกของราชวงศ์ ผู้สถาปนาราชอาณาจักรออตโตมาน คือ สุลต่านอูษมาน อิบนุ แอร์ตุغرูล อิบนุ สุลไลมานชาห์ เป็นชนเผ่าคายี (Kayi) ซึ่งเป็นสาขาหนึ่งของเผ่าโอกูซ (Oguz)

สุลต่านในราชวงศ์อูษมานียะฮ์ เริ่มตั้งแต่ช่วงแรกของการสถาปนาจนถึงสุลต่านมุฮัมมัดที่ 2 มีรายชื่อดังต่อไปนี้

- 1.1 สุลต่านอูษมาน อิบนุ อีร์ตุغرูล ปกครองในช่วงปี ค.ศ. 1281 ตรงกับปี ฮ.ศ. 680
- 1.2 สุลต่านอรฮัน ปกครองในช่วงปี ค.ศ. 1324 ตรงกับ ปี ฮ.ศ.724
- 1.3 สุลต่านมูร้อดที่ 1 ปกครองในช่วงปี ค.ศ. 1360 ตรงกับ ปี ฮ.ศ.761
- 1.4 สุลต่านบายาซิดที่ 1 ปกครองในช่วงปี ค.ศ. 1389 ตรงกับ ปี ฮ.ศ.791
- 1.5 สุลต่านมุฮัมมัดที่ 1 หรือเมห์เมดที่ 1 ปกครองในช่วงปี ค.ศ. 1403 ตรงกับปี ฮ.ศ. 805
- 1.6 สุลต่านมูร้อดที่ 2 ปกครองในช่วงปี ค.ศ. 1421 ตรงกับ ปี ฮ.ศ. 824

1.7 สุลต่านมุฮัมมัดที่ 2 ปกครองครั้งแรกในช่วงปี ค.ศ. 1444 ตรงกับ ปี ฮ.ศ. 848 จนถึงปี ค.ศ. 1446 จนถึง ปี ฮ.ศ. 850 และครั้งที่สองในช่วงปี ค.ศ. 1451 ตรงกับ ปี ฮ.ศ. 855

6.1.2 ชีวิตประวัติดุลต่านมุฮัมมัด อัลฟาติห์

สุลต่านมุฮัมมัดที่ 2 เป็นบุตรของ สุลต่านมูร็อดที่ 2 บินสุลต่านมุฮัมมัดที่ 1 บินสุลต่านบาเยซิดที่ 1 บินสุลต่านมูร็อดที่ 1 บินสุลต่านออร์ฮันที่ 1 บินสุลต่านอูซมาน สุลต่านมุฮัมมัดที่ 2 ได้รับการศึกษาเป็นอย่างดีจากบรรดานักปราชญ์ตั้งแต่ยังเยาว์วัย บิดาของท่านสุลต่านมูร็อดที่ 2 ได้นำบรรดาผู้มีความรู้ในหลายๆ สาขา มาให้ความรู้แก่นุตรชาย ไม่ว่าจะเป็นด้านกฏหมาย สุลต่านมุฮัมมัดยังได้รับการศึกษาทั้งในด้านวิทยาการและปรัชญา รวมถึงความสามารถในด้านการอ่านบทกวี ภาษาอาหรับและภาษากรีก จากการที่สุลต่านเป็นชาวเติร์ก ท่านจึงมีความสามารถในการใช้ภาษากรีก อาหรับ ลาติน เปอร์เซีย และภาษาอียิปต์ นอกจากนี้สุลต่านยังได้ศึกษาวิชาคณิตศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ดาราศาสตร์ และ ประวัติศาสตร์ อีกด้วย ผลงานที่มีความโดดเด่นมากที่สุดในสมัยของ สุลต่านมุฮัมมัดที่ 2 ภายหลังจากขึ้นครองราชย์ในขณะที่สุลต่านมุฮัมมัดมีอายุเพียง 19 ปีเท่านั้น ก็คือการใช้ยุทธวิธีในการทำสงครามและความสามารถในการพิชิตเมืองคอนสแตนติโนเปิล รวมถึงการพิชิตเมืองอื่น ๆ หลังการพิชิตคอนสแตนติโนเปิล เช่น การพิชิตเบลเกรด การพิชิตทริบไซน การพิชิต บอสเนีย เป็นต้น

6.1.3 ลักษณะการปกครองของสุลต่านมุฮัมมัด อัลฟาติห์

ในระบบการปกครองสุลต่านมุฮัมมัดที่ 2 ได้นำบทบัญญัติอัลกุรอานมาเป็นธรรมนูญในการบริหารประเทศ ตำแหน่งที่มีความสำคัญสูงสุดคือตำแหน่งสุลต่าน มีระบบสภาขุนนางที่มีแกรนด์ วิเซียร์เป็นตำแหน่งสูงสุดแต่มีอำนาจรองลงมาจากสุลต่าน สิ่งที่เป็นความสำเร็จในการบริหารปกครองในยุคนี้คือการพิชิตกรุงคอนสแตนติโนเปิล ทำให้สุลต่านได้รับการขนานนามว่า อัลฟาติห์ และได้มีการเปลี่ยนมาเป็นเมืองหลวงของอาณาจักรอูซมานียะฮ์ โดยมีชื่อใหม่ว่า อิสตันบูล ผู้ที่เป็นกำลังสำคัญในการให้ความช่วยเหลือแก่สุลต่านคือมาซี หรือเหล่าบรรดาทหารนักรบที่ต่อสู้เพื่อศาสนา ซึ่งมีอิทธิพลทางการทหาร และยังเกี่ยวข้องกับสถานการณ์การเมืองในอูซมานียะฮ์อีกด้วย เป็นกองกำลังที่ช่วยเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้กับอาณาจักรมุสลิมอูซมานียะฮ์พร้อมด้วยการเตรียมอาวุธยุทโธปกรณ์ที่สำคัญเป็นปืนใหญ่ ท่านได้ให้อูรบานซึ่งเป็นผู้ที่มีความ

เจ้าชายอาญาการทำปืนใหญ่ เป็นผู้จัดเตรียม ปืนใหญ่ที่ผลิตและเป็นที่ยอมรับคือ ปืนใหญ่สุลต่าน มีขนาดใหญ่มากต้องใช้กำลังคนและสัตว์เป็นจำนวนมากในการลากปืนใหญ่นี้ อาณาภพของปืนใหญ่นี้มีเสียงดังไปไกลจนถึง 13 ไมล์ นับเป็นอาวุธร้ายแรงที่สามารถทำลายกำแพงเมือง สุลต่านมูฮัมหมัดที่ 2 เป็นหนึ่งในบรรดาสุลต่านในราชวงศ์ออตโตมานีเยสที่นำหลักการอิสลามมาใช้ในระบบการปกครองในทวีปยุโรปเป็นบุคคลแรก กฎหมายที่ประกาศใช้เป็นกฎหมายหลักที่ใช้ในการปกครอง เป็นหลักการในคัมภีร์อัลกุรอานและได้บังคับใช้กับประชาชนทุกคน ทุกระดับไม่ว่าจะนับถือศาสนาใดก็ตามโดยท่านได้ร่างกฎหมายนี้โดยรวบรวมบรรดาอุลามามาพร้อมให้คำปรึกษา และกฎหมายฉบับนี้เรียกว่า Qaanun Namah (กอนุน นามาฮ) หรือ Kanun i osmani (กอนุน อี อุษมานี) เป็นกฎหมายหลักที่นำมาบังคับใช้กับประชาชนที่อยู่ภายใต้การปกครองของราชวงศ์ออตโตมานีเยส สำหรับการบริหารทั่วไปเกี่ยวกับการทำนุบำรุงบ้านเมืองสุลต่านได้มีการพัฒนาในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจการค้าได้มีการพัฒนาโดยการเปิดเมืองใหญ่ ๆ หลายแห่งเพื่อเป็นศูนย์กลางการค้าทำให้เมืองอื่นๆ ที่อยู่ใกล้เคียงต้องเปิดท่าเรือเพื่อติดต่อการค้าระหว่างกัน สุลต่านได้สร้างโอกาสทองให้กับอาณาจักรออตโตมานีเยสที่ทำให้เมืองต่างๆ ต้องการมาทำการค้าขาย สำหรับนโยบายทางการเงินมีการผลิตเหรียญกษาปณ์และการเพิ่มมูลค่าของเงิน มีการจัดระบบการจัดเก็บภาษี เป็นต้น ส่วนการพัฒนาด้านการศึกษาท่านได้ให้สร้างโรงเรียนและแหล่งความรู้ทางวิชาการให้มีอยู่ทุกพื้นที่ที่อยู่ภายใต้การปกครองของท่าน มีการจัดระเบียบหลักสูตรการศึกษา และได้จัดระบบของการเรียนโดยแบ่งเป็นระดับชั้น จะมีการทดสอบเพื่อการเลื่อนระดับชั้นเรียน โดยสุลต่านจะเป็นผู้มาประเมินการสอบด้วยตนเอง วิชาที่เปิดสอนในสมัยนี้มีจำนวนหลายสาขาวิชาด้วยกันคือ ตรีทวิทยา, เทววิทยา, จริยศาสตร์, คณิตศาสตร์, วิศวกรรมศาสตร์, อิลมุบาลาฆะมา, อิลมุบายาน, บาดิอูและมาอานี, สิ่งแวดล้อม รวมถึงวิชาตีฟซีร์และหะดีษ ในสมัยสุลต่านมูฮัมหมัดได้สร้างโรงเรียนมากมายที่มีชื่อเสียงเป็นอย่างมาก สำหรับการกำหนดนโยบายด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ สุลต่านมูฮัมหมัดที่ 2 ได้ให้ความสำคัญเพื่อเป็นการเชื่อมสัมพันธ์ไมตรีระหว่างกษัตริย์ตามเมืองต่างๆ รวมถึงการทำสนธิสัญญาสงบศึกต่อกัน และเป็นการลดจำนวนฝ่ายตรงข้ามที่ไม่ต้องมีการต่อสู้กันเกิดขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นการเพิ่มความสะดวกในการเตรียมการพิชิตกรุงคอนสแตนติโนเปิลอีกด้วย

6.2 อภิปรายผล

จากหะดีษท่านเราะสูล (ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม) ที่ได้กล่าวถึงความสำคัญในการพิชิตกรุงคอนสแตนติโนเปิลหะดีษหนึ่ง ความว่า” แท้จริงกรุงคอนสแตนติโนเปิลจะถูกพิชิตโดยพวกเจ้าและแท้จริงอะมีร์ที่ดีที่สุด คืออะมีร์ที่สามารถพิชิตมัน และแท้จริงกองทหารที่ดีที่สุด คือกองทหารของอะมีร์นั้น” (อะฮหมัด : 4/335) จากหะดีษนี้ทำให้บรรดามุสลิมตั้งแต่สมัยท่านเราะสูล (ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม) และยุคหลังจากนั้นมีความพยายามที่จะเป็นหนึ่งในผู้พิชิตเมืองนี้ให้ได้ จนได้รับความสำเร็จในสมัยของสุลต่านมุฮัมมัดอัลฟาติห์ แห่งอาณาจักรอูษมานียะฮ์ ซึ่งเป็นความประสงค์และได้รับความช่วยเหลือจากอัลลอฮ ซุบฮานะฮฺวะตะอะลา จากการวิจัยเรื่องการศึกษาวิเคราะห์ลักษณะการปกครองของสุลต่านมุฮัมมัดอัลฟาติห์ แห่งอาณาจักรอูษมานียะฮ์ ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

6.2.1 สุลต่านราชวงศ์อูษมานียะฮ์ มีเชื้อสายจากชาวเติร์ก ชนเผ่าโอะฆุส สุลต่านท่านแรกมีนามว่าสุลต่านอูษมาน อิบน์ อิรตุฆรุล ซึ่งสอดคล้องกับหนังสือของ คลมนรรจน บากา และมุหัมมัดรอฟลี แวะหะมะ ได้กล่าวถึงความเป็นมาของราชวงศ์อูษมานียะฮ์ในหนังสือ อาณาจักรออตโตมัน(ราชวงศ์อูษมานียะฮ์)ไว้ว่า “อูษมานียะฮ์”มาจากชื่อของต้นตระกูล เป็นชื่อของสุลต่านองค์แรกของราชวงศ์ ผู้สถาปนาราชอาณาจักรออตโตมัน คือ สุลต่านอูษมาน บุตร แอร์ตุฆรุล บุตร สุลไลมานชาห์ เป็นชนเผ่ากาเยอ(Kayi) ซึ่งเป็นสาขาหนึ่งของเผ่าโอะฆุส (Oguz)

6.2.2 ชนเผ่าเติร์กเดินทางอพยพมาจากตอนกลางของทวีปเอเชียและเข้ามายังอนาโตเลียเนื่องจากต้องการหาที่อยู่อาศัยแห่งใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับหนังสือของนันทนา กปิลกาญจน์ ได้เขียนเกี่ยวกับการเดินทางอพยพของชนเผ่าเติร์ก ไว้ว่า พวกเติร์กมีถิ่นเดิมอยู่ทางตอนกลางของเอเชียบริเวณแคว้นเตอร์กีสถาน ซึ่งเป็นดินแดนทุรกันคาร ชนเชื้อชาติเติร์กจึงได้อพยพไปอยู่แห่งอื่น ต่อมาในคริสต์ศตวรรษที่ 12 จนถึงสมัยของชาวเติร์ก ประมาณ ค.ศ. 1290 - 1922 ซึ่งมีหัวหน้าชื่อ อูษมาน ได้ตั้งอาณาจักรอูษมานียะฮ์ขึ้น ทำให้ชาวเติร์กได้เข้ามามีอำนาจในอนาโตเลียเหนือชนเผ่าต่างๆในอนาโตเลีย สุลต่านอูษมานที่ 1 ได้รวบรวมนักรบเติร์กแห่งอนาโตเลียทำสงครามศาสนากับอาณาจักรไบเซนไทน์และกับพวกคริสเตียนแห่งคาบสมุทรบอลข่าน

6.2.3 ชนเผ่าเติร์กได้เข้ามายังอนาโตเลียเนื่องจากต้องการหาที่อยู่อาศัยแหล่งใหม่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ ซึ่งสอดคล้องกับหนังสือของ อับดุลลาตีฟ อับดุลเลาะ ดาฮิเลีย ได้กล่าวถึงการอพยพย้ายถิ่นฐานของชนเผ่าเติร์ก ในหนังสือ Qiyam al Dawlat al Utmaniyah ว่า ชนเผ่าเติร์กได้ย้ายถิ่นฐานอพยพเข้ามาในเอเชียกลางช่วงศตวรรษที่ 6 นักประวัติศาสตร์ได้กล่าวถึงสาเหตุการอพยพของเติร์กไว้หลายสาเหตุและส่วนหนึ่งก็คือ เกี่ยวกับเรื่องของเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ที่ปลอดภัย พวกเขาจึงได้อพยพเพื่อเสาะหาดินแดนที่มีความอุดมสมบูรณ์และเป็นดินแดนที่ทำให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

6.2.4 ผู้ก่อตั้งราชวงศ์อุมัยยะฮ์คือสุลต่านอุมมาน และต่อมาได้มีการขยายดินแดนออกยังส่วนต่างๆของอนาโตเลีย ซึ่งสอดคล้องกับหนังสือของ บรรจง บินกาชัน ได้กล่าวถึงประวัติการก่อตั้งราชวงศ์อุมัยยะฮ์ ในหนังสือ ประวัติศาสตร์อิสลามและโลกมุสลิม ไว้ว่า สุลต่านอุมมาน ถือว่าเป็นผู้ก่อตั้งอาณาจักร อุมัยยะฮ์ของพวกเติร์กที่เป็นมหาอำนาจที่แท้จริงในเวลานั้น ในระหว่างการปกครอง เขาได้แผ่ขยายอาณาจักรของเขาขึ้นไปยังโคตาเฮีย (Kotahia) ในทางตอนใต้และชายฝั่งของทะเลดำในทางตอนเหนือ ความจริงแล้วยุคของเขาเป็นยุคที่อาณาจักรของพวกเติร์กมีขนาดใหญ่ที่สุด

6.2.5 หลังจากการสถาปนาอาณาจักรอุมัยยะฮ์ มีการให้ความสำคัญกับการขยายดินแดนเพื่อการเผยแผ่ศาสนาอิสลาม ซึ่งสอดคล้องกับหนังสือของ ฮาลิล อินัลซิด ได้กล่าวถึงการจักระบบสังคมและการพัฒนาอาณาจักรอุมัยยะฮ์ในหนังสือ The Ottoman Empire The Classical Age 1300-1600 ไว้ว่า ปัจจัยสำคัญในการพัฒนาและขยายดินแดนของอาณาจักรอุมัยยะฮ์คือการเผยแผ่ศาสนาและการญิฮาด ทำให้การจักระบบสังคมในเมืองต่างๆที่อยู่ในอาณาจักรอุมัยยะฮ์ ต้องมีการเตรียมพร้อมสำหรับการญิฮาดอยู่เสมอ

6.2.6 สุลต่านมุฮัมมัดที่ 2 เกิดวันที่ 26 ในเดือนรฎับปี ฮ.ศ. 833 เป็นบุตรของสุลต่านมูร็อดที่ 2 ซึ่งสอดคล้องกับหนังสือของ หะซัน นิมาตุลลอฮ์ ได้กล่าวถึงชีวประวัติสุลต่านมุฮัมมัด อัลฟาติห์ในหนังสือ Kerajaan Bani Othman di Turkey ไว้ว่า ท่านคือสุลต่านมุฮัมมัดที่ 2 บุตร สุลต่านมูร็อดที่ 2 ประสูติเมื่อวันที่ 26 เดือนรฎับ ปี ฮ.ศ. 833 ขึ้นครองราชย์หลังจากการเสียชีวิตของบิดาเมื่อปี ฮ.ศ. 855 ในขณะที่มีอายุได้เพียง 22 ปี

6.2.7 สุลต่านมูฮัมหมัด อัลฟาติห์ ได้รับการขึ้นครองราชย์เป็นสุลต่านคนที่ 7 สืบต่อจากบิดาของท่านคือสุลต่านมูรอตที่ 2 ซึ่งสอดคล้องกับหนังสือ อะลี หัซซุน ได้กล่าวในหนังสือ Tarikh al-Daulat al-Othmaniah เกี่ยวกับประวัติการเกิดของสุลต่านมูฮัมหมัด ฟาติห์ไว้ว่า ท่านเกิดในวันที่ 26 เดือน รญับ ปี ฮ.ศ. 833 ตรงกับวันที่ 20 มีนาคม(เมษายน) ค.ศ.1429 เป็นบุตรของสุลต่านมูรอตที่ 2 และท่านได้เป็นสุลต่านคนที่ 7 แห่งอูษมานียะฮ์ ได้เข้ารับการให้สัตยาบันดำรงเป็นวุฒิสมาชิกในปี ฮ.ศ. 855 ตรงกับ ปี ค.ศ.1451 หลังจากที่บิดาเสียชีวิต ท่านได้รับมอบหมายภารกิจในการไปพิชิตเมืองคอนสแตนติโนเปิลต่อบิดาของท่าน

6.2.8 ลักษณะการปกครองสุลต่านได้ร่างกฎหมาย Qaanun Namah (กอนุน นามาส) เป็นกฎหมายหลักโดยอยู่บนพื้นฐานของบทบัญญัติในอัลกุรอานได้นำมาบังคับใช้กับประชาชนที่อยู่ภายใต้การปกครองของราชวงศ์อูษมานียะฮ์ ซึ่งสอดคล้องกับหนังสือ อะลี มูฮัมหมัด อัชชาลาบีย ได้เขียนเกี่ยวกับระบบกฎหมายต่างๆในการปกครองของสุลต่านมูฮัมหมัดในหนังสือ Khilafah Utsmaniah ไว้ว่า สุลต่านได้ร่างกฎหมายท้องถิ่นเพื่อมาบังคับใช้และบริหารบ้านเมือง ได้จัดให้มีกรรมการในการร่างกฎหมายซึ่งได้รับความร่วมมือจากบรรดาอุลมาอ์(ผู้รู้ทางศาสนา)ในสมัยนั้น กฎหมายนี้มีชื่อว่า กอนุน นามาส โดยสุลต่านได้นำกฎหมายอิสลามมาเป็นรากฐานในการกำหนดและเป็นข้อบังคับใช้

6.2.9 ในช่วงการปกครองของสุลต่านมูฮัมหมัดยุคนี้คือการพิชิตกรุงคอนสแตนติโนเปิล ทำให้สุลต่านได้รับการขนานนามว่า อัลฟาติห์ และได้มีการเปลี่ยนมาเป็นเมืองหลวงของอาณาจักรอูษมานียะฮ์ โดยมีชื่อใหม่ว่า อิสตันบูล อัลฟาติห์ ซึ่งสอดคล้องกับหนังสือ อะฮมัด อัลอุศัยรี ได้เขียนเรื่องราวเกี่ยวกับการเมือง การปกครองของสุลต่านมูฮัมหมัดในหนังสือ Sejarah Islam ว่า ความสำเร็จที่สำคัญในช่วงนี้คือ การที่สามารถเข้าครอบครองกรุงคอนสแตนติโนเปิล ซึ่งเป็นเมืองหลวงของอาณาจักรไบแซนไทน์ ในปี ฮ.ศ. 857 หรือ ค.ศ. 1453 หลังจากที่ได้ใช้ความพยายามจนในที่สุดได้ทำให้กรุงคอนสแตนติโนเปิลมาอยู่ภายใต้การปกครองของอิสลาม สิ่งนี้เป็นชัยชนะที่ยิ่งใหญ่ที่ได้ปรากฏในยุคอูษมานียะฮ์ และจากนั้นก็ทำการเปลี่ยนชื่อเป็น อิสตันบูล (Istanbul) หมายถึง เมืองแห่งความสุข และได้ประกาศให้เป็นเมืองหลวง

6.2.10 ภายหลังจากการพิชิตกรุงคอนสแตนติโนเปิล สุลต่านมุฮัมมัดที่ 2 ได้ทำการทำนุบำรุงบ้านเมือง มีการสร้างสิ่งก่อสร้างใหม่ ๆ ในกรุงคอนสแตนติโนเปิล ซึ่งสอดคล้องกับหนังสือ ซาลิม อรรอซียี ที่ ได้กล่าวถึงการปกครอง การดูแลเอาใจใส่ในเรื่องความเป็นอยู่ของประชาชน ไว้ในหนังสือ Muhammad al Fatih ว่า สุลต่านมุฮัมมัดที่ 2 ได้ให้ความใส่ใจในเรื่องการทำนุบำรุงมัสยิด สถานที่ราชการ พระราชวัง โรงพยาบาล ตลาดการค้า จนถึงสวนสาธารณะต่างๆ และโดยเฉพาะเรื่องการรักษาพยาบาลของประชาชนได้ดูแลให้บริการแก่ประชาชนในทุกระดับชั้น ไม่ว่าจะมาจากชนกลุ่มใดหรือศาสนาใดก็ตาม

6.2.11 นอกจากนั้นสุลต่านมุฮัมมัดที่ 2 ได้สร้างความเจริญให้เกิดขึ้นในกรุงอิสตันบูลโดยการจัดระเบียบบ้านเมืองให้ประชาชนมีความอยู่ดี กินดี สะดวกสบาย ซึ่งสอดคล้องกับหนังสือ สแตนฟอร์ด ฮอว์ ที่ ได้กล่าวถึงการปรับปรุง จัดระเบียบบ้านเมือง ไม่ว่าจะเป็บ้านเรือนที่อยู่อาศัย ตลาดการค้า ถนน สะพาน ตลอดจนโรงงานต่างๆ ที่ได้รับความเสียหายจากสงคราม และในปี.ศ. 1455 สุลต่านมุฮัมมัดที่ 2 ได้สร้างศูนย์การค้าในอิสตันบูล จนกลายเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจของอาณาจักรอูษมานียะฮ์

6.2.12 ในระบบการปกครองของสุลต่านมุฮัมมัดที่ 2 ได้มีการนำบทบัญญัติอัลกุรอานมาเป็นธรรมนูญในการบริหารการปกครอง ซึ่งสอดคล้องกับหนังสือ อักบาร์ ชาฮ นาฎิบาบาดิ ที่ ได้กล่าวถึงลักษณะการปกครองของสุลต่านมุฮัมมัดที่ 2 ในหนังสือ The History of Islam ว่า ท่านได้ประกาศใช้กฎหมายและบริหารบ้านเมืองนำมาซึ่งความสำเร็จให้แก่อาณาจักรอูษมานียะฮ์มากที่สุด ท่านได้ใช้เวลาในยุคของท่านเพื่อการเผยแพร่และขยายดินแดนอาณาจักรออกไป ในการร่างหลักกฎหมายท่านได้ยึดหลักอัลกุรอาน หะดีษและซุนนะฮ์ นอกจากนี้ท่านยังได้นับถือความเห็นของทั้ง 4 มัซฮับ ในการบังคับใช้กฎหมายหากเมื่อใดกฎหมายนั้นขัดต่อหลักการในอัลกุรอานก็ถือว่ากฎข้อบังคับนั้นมีอันต้องตกไป

6.3 ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง “การศึกษาวิเคราะห์ลักษณะการปกครองของสุลต่านมุฮัมมัด อัลฟาติห์ ในราชวงศ์อูษมานียะฮ์ “ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะและเห็นสมควรทำการวิจัยในประเด็นหัวข้อต่อไปนี

1. ศึกษาลักษณะการปกครองของสุลต่านในแต่ละสมัยที่อยู่ราชวงศ์อูษมานียะฮ์
2. ศึกษาระบบกฎหมายกอนุน นามาส ที่เป็นกฎหมายในระบบการปกครองของสุลต่านมุฮัมมัด อัลฟาติห์ และเป็นกฎหมายที่ยึดหลักการจากบทบัญญัติอัลกุรอาน
3. ศึกษาระบบกฎหมายกอนุน นามาส ที่เป็นกฎหมายในระบบการปกครองของสุลต่านสุไลมาน ซึ่งเป็นกฎหมายที่มีชื่อเสียงในยุคนั้น